

Nr 193

Av herr Svensson i Vä m. fl., angående de s. k. stödlånen till jordbrukare.

(Lika lydande med motion nr 169 i Första kammaren)

Under en följd av år har jordbruksnäringen kämpat med stora ekonomiska svårigheter, som bland annat tagit sig uttryck i ökad skuldsättning och likviditetssvårigheter. Bakgrunden till denna situation är rent allmänt att räntabiliteten inte varit i överensstämmelse med jordbrukspolitikens målsättning. Frånsett detta förhållande har skördeutfallet i vissa delar av landet under senare år varit sådant, att situationen för många jordbrukare nu är ytterst prekär.

De jordbrukare som drabbats av skördeskador och som ofta gjort betydande ekonomiska förluster har beviljats stödlån. För närvarande torde dessa stödlån uppgå till något över 100 miljoner kronor, fördelade på 6 olika låneserier. Denna låneverksamhet har otvivelaktigt varit av stor betydelse för de särskilt hårt drabbade jordbrukarna.

Vid besluten om stödlånen har det givetvis förutsatts att lånen skall återbetalas till staten. Möjligheterna till återbetalning sammanhänger dock med den ekonomiska situationen inom jordbruksnäringen. Det torde nu stå tämligen klart att många jordbrukare, som en följd av år drabbats av skördeskador, inte har möjlighet att klara amorteringen av stödlånen i enlighet med amorteringsplanerna.

Till yttermera visso har den situation som för många jordbrukare under senare år blivit allt sämre inneburit att skuldsättningen även ökat på andra vägar. Många jordbrukare har helt enkelt varit tvungna att ta kortfristiga krediter där sådana har kunnat lämnas. Den år från år förvärrade situationen gör det nödvändigt att de hårdast drabbade jordbrukarna nu beredes möjlighet att genomföra en kreditsanering.

För en sådan kreditsanering är det enligt vår mening nödvändigt att avskrivning av stödlånen i ökad utsträckning medges i särskilda fall. Dessutom måste jordbrukare, som ej kan komma i åtnjutande av en avskrivning men som har flera stödlån, beredas möjlighet samordna dessa stödlån. Stödlånen bör i dylika fall kunna sammanföras i ett enda långfristigt lån, t. ex. löpande med 4 % ränta och 15-årig amorteringstid.

Det har i detta sammanhang anförts att en dylik samordning tekniskt skulle vara svår att genomföra på grund av att enhetliga normer inte tillämpats för de olika låneserierna. Vi vill allvarligt ifrågasätta om de tekniska svårigheterna kan anses så stora att inte denna betydelsefulla reform skulle

kunna genomföras. Möjligheterna att åstadkomma en välbehövlig kredit-sanering för de av senare års skördeskador särskilt hårt drabbade jordbrukarna, bör enligt vår mening snarast bli föremål för närmare överväganden från statsmakternas sida.

Med anledning av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t må anhålla om utredning och förslag angående medgivande av möjligheter för jordbrukare, som har flera olika stödlån, att sammanföra dessa i ett nytt lån i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 24 januari 1961

Gustaf Svensson

i Vä

Emil Elmwall

Harry Wahrendorff

Einar Larsson

i Borrby

B. Börjesson

i Falköping

Arne Magnusson

i Jönköping

Rune Gustavsson

i Alvesta

Karl Björkänge